

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра **географії та природознавства**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЯ КУРОРТІВ

Освітня програма Географія

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
географії та природознавства
Протокол № 8 від "28" лютого 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Белова Наталія Володимирівна
Наукова ступінь	кандидат географічних наук
Наукове звання	доцент
Посада	доцент кафедри географії та природознавства
Місце роботи	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Факультет природничих наук
Адреса кафедри	вул. Галицька, 201 а, каб. 206, м. Івано-Франківськ
Контакти	+38 (067) 34 36 271
E-mail	nataliia.bielova@pnu.edu.ua
Посилання на персональну сторінку	https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%b1%d1%94%d0%bb%d0%be%d0%b2%d0%be/

Опис дисципліни

Назва дисципліни	Географія курортів
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год., з них: 24 год. лекційних та 36 год. практичних занять, 120 год. самостійної роботи. Вид контролю – залік.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/list

2. Анотація до курсу

«Географія курортів» є вибірковою навчальною дисципліною для студентів спеціальності 106. Географія. Навчальна дисципліна «Географія курортів» належить до числа новітніх навчальних курсів і передбачає міждисциплінарний та системний підхід до вивчення основних проблем взаємодії людини і навколишнього середовища з точки зору відпочинку, оздоровлення та покращення стану здоров'я. Вивчення дисципліни розповідає про еволюцію курортів в світі, основні фактори розвитку курортів, систему організації курортної справи в Україні, а також географію курортів світу та України. Наведені характеристики основних курортів світу, перспективи розвитку курортної справи.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання дисципліни «Географія курортів» є формування у студентів основ з географії розміщення курортів в Україні та світі, організації діяльності населення для відновлення фізичних і духовних сил, функціонування курортів, сфери курортних послуг, способів їх урізноманітнення та вдосконалення шляхом інноваційних технологій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Географія курортів» є:

- вивчити понятійно-категорійний апарат з географії курортів;
- дослідити територіальні відмінності розміщення підприємств курортної сфери;
- ознайомлення зі сферою послуг на курортах;
- визначити роль курортного обслуговування в організації різних форм рекреаційної діяльності;
- сформуванню уявлення про сучасний стан розвитку курортології;

- вивчити характеристику курортних закладів в Україні та окремих регіонах світу;
- вивчення шляхів удосконалення курортного сервісу.

4. Компетентності

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, щоб виявляти проблеми організації туристичної діяльності, природокористування і виробляти рішення щодо їх усунення.

5. Результати навчання

- Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.
- Пояснювати особливості організації географічного простору.
- Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.
- Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.
- Організовувати і проводити екскурсії та подорожі.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 6 кредитів ECTS, 180 год.

<u>Вид заняття</u>	<u>Загальна кількість годин</u>
лекції	24
практичні	36
самостійна робота	120

Ознаки курсу

<u>Семестр</u>	<u>Спеціальність</u>	<u>Курс (рік навчання)</u>	<u>Нормативний / вибірковий</u>
5	106 Географія	3 курс ОР «бакалавр»	вбірковий

Тематика курсу

<u>Тема, план</u>	<u>Форма заняття</u>	<u>Завдання, год</u>	<u>Вага оцінки</u>	<u>Термін виконання</u>
Тема 1. Зародження і розвиток курортів в світі. Історія курортів світу. Розвиток курортів в Україні. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів. Методи кліматотерапії.	Лекція 1/ Практична робота № 1	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	4	Згідно розкладу

Тема 2. Організація санаторно-курортної справи Організація санаторно-курортного обслуговування. Принципи планування санаторно-курортної діяльності в Україні. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом.	Лекція 2/ Практична робота № 2	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	4	Згідно розкладу
Тема 3. Класифікація курортів. Геопросторові критерії типології курортів. Типологія курортів за соціальними характеристиками і за віком споживачів. Типологія за географічними ринками. Типологія за рекреаційною спеціалізацією. Інноваційні типи курортів.	Лекція 3/ Практична робота № 3	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 2 год	4	Згідно розкладу
Тема 4. Санаторно-курортне господарство Європи. Сучасний стан курортного господарства Європи. Бальнеологічні курорти Європи. Кліматичні курорти Європи. Історія західноєвропейських мінеральних курортів.	Лекція 4/ Практична робота № 4	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	5	Згідно розкладу
Тема 5. Курорти Азії. Курортне господарство Азії. Бальнеологічні курорти Азії. Приморські курорти. Найдорожчі курорти світу.	Лекція 5/ Практична робота № 5	Захист практичної роботи/ Контрольна робота/ 4 год	5	Згідно розкладу
Тема 6. Курорти Північної та Південної Америки. Загальна характеристика курортного господарства країн Америки.	Лекція 6/ Практична робота № 6	Індивідуальні завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	5	Згідно розкладу
Тема 7. Курорти Африки, Австралії та Океанії. Курортне господарство країн Африки. Курорти Австралії та Океанії.	Лекція 7/ Практична робота № 7	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 4 год	5	Згідно розкладу
Тема 8. Курортний комплекс України.	Лекція 8/ Практична робота № 8	Захист практичної роботи/ 4 год	5	Згідно розкладу

Характерника курортного комплексу України. Територіальна структура курортного комплексу України. Курортна система України.				
Тема 9. Економічна ефективність функціонування курортів. Соціальні фактори розвитку санаторно-курортної галузі. Оцінка факторів ризику та невизначеності в санаторно-курортної діяльності.	Практична робота № 9	Захист практичної роботи/ 2 год	4	Згідно розкладу
Тема 10. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом. Система стандартів з охорони курортних ресурсів.	Практична робота № 10	Захист практичної роботи/ 4 год	4	Згідно розкладу
Тема 11. Рекреаційна система Карпатського регіону. Природно-ресурсний потенціал регіону. Географія розміщення джерел мінеральних вод. Характеристика гірськолижних комплексів.	Практична робота № 11	Захист практичної роботи/ 4 год	5	Згідно розкладу
7. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	50 балів студент отримує під час проведення практичних занять; ще 50 балів студент отримує за складання заліку.			
Вимоги до письмової роботи	Білет містить 4 описові запитання та тестові завдання. Описові теоретичні питання мають бути розписані тезисно, лаконічно та послідовно. Після написання роботи проходить усний захист (вибірково за необхідності).			
Семінарські заняття	Кожне практичне заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію індивідуального завдання. Без захисту індивідуальної роботи студент не допускається до здачі екзамену.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а			

також, обов'язково захистити індивідуальну роботу згідно обраної тематики.

8. Політика курсу

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перекладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перекладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний

характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / за ред. Л.І Фісенко. – К.: Купріянова, 2005. – 256 с.
2. Заваріка, Г. М. Курортна справа: навч. посібник. К. : Центр учб. л-ри, 2015. 264 с.
3. Курортні ресурси України / За ред. М. В. Лободи. – К.: ТАМЕД, 1999. – 344 с.
4. Кушнірук Ю.С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2012. – 146 с.
5. Медична реабілітація в санаторно-курортних закладах / За ред. Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2004. – 304 с.
6. Некос А. Н., Багрова Л. О., Клименко М. О. Екологія людини: Підручник. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 336 с.
7. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник / В. В. Величко; Харк. нац. ун-тміськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 202 с.
8. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.
9. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посіб. Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2017. – 428 с.

Допоміжна література:

1. Бальнеологічні курорти та мінеральні води країн Карпатського регіону. // Довідник 2000. - Ужгород, 2000. - 84 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик - К.: ВПЦ «Київський університет», 2001. - 395 с.
3. Викова Л.М. Курорти Закарпаття / Л.М. Викова - К.: Здоров'я, 1985. - 80 с.
4. Гулич О.І. Екологічно збалансований розвиток курортно-оздоровчих територій: питання теорії і практики: Монографія. - Львів: ІРД НАН України, 2007. - 208 с.
5. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О.О. Любіцева - К.: Альтерпрес, 2005. - 436 с.
6. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 424 с.
7. Мармуль Л.О., Сарапіна О.А. Організаційно-економічний механізм функціонування туристично-рекреаційних підприємств. - К.: ННЦ ІАЕ, 2006. – 182 с.
8. Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України. - Чернівці: Книги - XXI, 2008. - 440 с.
9. Стафійчук В.І. Рекреалогія: Навч. посібник. - 2-ге вид. / В.І. Стафійчук. - К.: Альтерпрес, 2008. - 264 с.
10. Федорченко В.К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні. Навч. посібник. - К.: Вища школа, 2002. - 195 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://tourlib.net/lib.htm>
2. <http://www.zakon.gov.ua/>

3. <http://www.stat.lviv.ua>
4. <http://www.stat.gov.ua>
5. <http://www.tourism.gov.ua>
6. <http://www.karpaty.com.ua>
7. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14> Закон України «Про курорти» №2026-III від 05.10.2000р.
8. <http://www.medtour.info/aboutresorts/classification/balneo10/balneo10-> кліматотерапія
9. http://www.tour-info.ru/kyrort/kyrort_vid.html - класифікація курортів
10. <http://mozdocs.kiev.ua/index.php?nav=8> – медична документація санаторно-курортного лікування
11. <http://www.medkurort.com.ua/healingresorts.html> - курорти України
12. <http://www.truskavich.com/naftusia.html> - Трускавець

До Силабусу також додаються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій);
- 2) Тематика та зміст практичних робіт;
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання);
- 4) Матеріали для дистанційного навчання в системі <https://d-learn.pro/developer/course/list>

Викладач: _____

Бєлова Н.В.